

Junnumaa kuukiri

Koonga valla leht

NR 8 (113) august 2005

Heakorra komisjoni ringkäigust sai ekskursioon

Eelmisel aastal jäi heakorra konkursi võitjatele korraldatav ekskursioon vähese osavõtu tõttu ära ja mitmelt poolt oli kuulda arvamusi, et oleks huvitav näha ka oma valla kaunimaid kodusid. Nii saigi 22. augustil teoks heakorra ringsõit ja sellest võisid osa võtta kõik, keda huvitab heakord meie vallas ning lõpuks kujuneski sellest lausa ekskursioon.

Käisime paljudes hästi ja väga hästi korrastatud majapidamistes. Kõige enam meeldis kõigile Külli ja Vambola Sepa koduümbrus (pildil ►). Hästi huvitavaks on muutunud Oidrema ridaelamu perekond Vaiklate poolne ots (pildil ▼). Heas korras on Oidrema Mõisa ümbrus. Kenasid kodusid on meie vallas hästi palju ja ega me igale poole jõudnudki. Jalutasime Pikavere külas kiviaedade vahel kuni palvemajani välja ja puhkasime jalgu küla kogunemiskohas pika laua taga.

Tarva küla muutub ka aasta aastalt kaunimaks ja peamiselt tänu härra Maimetsale Kanadast, kes oma kodukoha korrastamist toetab materjaalselt ja abilisteks on siin Virve ja Kalju Tammele, kes selle praktiliselt ellu viivad. Korrastatud on ka Tarva keskmise kortermaja ümbrus.

Halva mulje jätsid aga Koongas küttepuude töötlemise ja palkmajade tootmise alad. Seevastu Koonga Tehno ümbrus oli igati korras. Lõpe külas sauna tagune oli niitmata, kuigi laste töölaager oli sealt kõik kivid ja risu ära koristanud. Ja nagu igal aastal, riivavad silma Ellen Šapkinile kuuluvad kortermajad nr. 3 ja 8, mis on umbrohtu kasvanud ja räämas. See heidab varju kogu Lõpe küla mainele.

Heakorra konkursi tulemused avaldame järgmises „Junnumaa kuukirjas”, kuigi see

pingeritta panemine muutub meie jaoks aasta aastalt raskemaks ja raskemaks, sest kauneid kodusid on meie vallas tõesti palju.

Tervist ja jaksu kõigile kodukaunistajatele edaspidisekski!

Heakorra komisjon

Koonga valla veemajanduse rekonstrueerimisest

Palju on viimaste aastate jooksul räägitud valla veemajanduse rekonstrueerimisest, kuid usun, et vaid vähestel on olemas ettekujutus asjade seisust. Et kõik saaksid kaasa mõelda, siis kõigepealt teeme väikese tagasivaate algusesse.

Kogu sellealane tegevus algas seoses Eesti sooviga ühineda Euroopa Liiduga ja läbirääkimistel leiti, et meie elukeskonna viimiseks kooskõlla EL nõuetega tuleb veel palju ära teha ja siinkohal on Eesti lubanudki aastaks 2009 teha korda veemajandus asulates, mis on suuremad kui 2000 elanikku ning aastaks 2013 asulates kuni 200 elanikku. Kogu renoveerimine toimub jõgikondade kaupa ja Koonga vald jääb enamuses Kasari jõe valgalale ning rahastamisel tuleks 80% EL-ist, 10% KIK-ist ja 10% valla omaosalus.

Lähtudes eelnevast hakkasime koos Keskonnaministeeriumi abiga tegema vajalikke eeltöid ja kirjutama projekti. Projekt valmis 15. juuli 2004 ning oli üks esimeste hulgas, mis esitati EU Komisjonile ja kus Koonga valla renoveerimismahuks tuli 25,8 miljonit EEK. Koos projekti valmimisega mõtlesime ka selle realiseerimise peale ja asutasime selleks firma "AS Matsalu Veevärk", mille omanikeks on 11 omavalitsust ja üheks nõukogu liikmeks, kes kaitseb Koonga valla huve, on asevallavanem Silver Seegar. See on firma, kellele annavad üle kogu oma renoveeritava vara kõik need 11 valda ja kes peab kogu töö ka reaalset ära tegema.

Loomulikult ei jäänud me ootama rahastamisotsust, töö käib juba renoveeritava vara üleandmiseks ja riigihangete ettevalmistamiseks. Leidsime, et kogu protsess peaks toimuma läbi kahe riigihanke: esmalt riigihange firmale, kes paneks kokku detailse kava ja mahud tehtavatest töödest kõigis 11-nes omavalitsuses ja teiseks selle põjal tehtav hange ühise projekteeija ja ehitaja leidmiseks. Otsus tuli sellise varjandi kasuks just seepärast, et sellisel juhul puudub ehitajal võimalus ettetulevaid probleeme lahendades viidata projekteeija ettenägematusele või tegematajätmisele ja hakata selle eest lisaraha küsima, kuna tegemist on ikkagi väga

suurte summadega. Esimese riigihanke esitamise tähtaeg oli 10. marts 2005. ja osalejaid oli 3 : AS KOMMUNAALPROJEKT, AS VIRU VESI ja AS ENTEK. Võitjaks tunnustati AS VIRU VESI pakkumine, mille vaidlustas AS KOMMUNAALPROJEKT, kuid hiljem siiski Riigihangete Ametis toimunud läbivaatusel 05. aprillil tagasi võttis.

Vahepeal, nimelt 30. märtsil 2005. teatas EV Keskonnaministeerium, et meie projekt on saanud EU Ühtekuuluvusfondi rahastamisotsuse ja seega oli meie eelnev töö kandnud vilja ja võisime alustada projekti elluviimisega. Järgnevalt sõlmitigi 13. mail 2005. AS Matsalu Veevärk ja AS Viru Vesi vahel leping, mis kandis pealkirja: "Matsalu alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonirajatiste eelprojekti ja riigihanke PKD koostamine". Tänaeks päevaks käib töö täie hooga ja vastavalt lepingule peab riigihange saama ettevalmistatud 13. detsember 2005.

Selline on lühidalt tänase päeva seis, mis paberil paistab küll üsna lihtne olevat, kuid tegelikkuses on üsna vaevanõudev olnud, kuna kokku on vaja leppida ikkagi 11-ne osapoolega ja konsulteerida nii audiitori, Keskonnaministeeriumi kui ka Rahandusministeeriumiga ja seda kõike selleks, et nii suurte summade puhul ei tohi midagi kahe silma vahele jääda. Olukorra teeb keerulisemaks see, et küsida ja õppida pole ka kelleltki, oleme ühed esimestest.

Meelega ei laskunud ma üksikasjadesse, sest nüansse on väga palju ja osade oluliste detailide üle alles arutelu käib, kuid kindlasti tuleb avalik arutelu, kus peavad vastuse saama kõik küsimused ja ettepanekud, antud projekt puudutab enamikku vallarahvast.

Täpsema ja üksikasjalikuma informatsiooni andmiseks tehtud tööst oleks tulnud täis kirjutada kogu leht, mis paraku pole aga võimalik, kuid mõtlemapanemiseks ja küsimuste tekkimiseks peaks informatsiooni siiski piisavalt olema ja edaspidi käsitleme antud teemat kindlasti sageli ja juba palju detailsemalt.

Vallavanem

Euroopa ravikindlustuskaart

Eesti Haigekassa tuletab ravikindlustust omavatele inimestele meelde, et eelmise aasta augustis tellitud Euroopa Liidu ravikindlustuskaartide lõpptähtaeg hakkab lähenema.

Uue kaardi saab tellida 1 kuu enne vana kaardi kehtivuse lõppu. Näiteks kui Teie kaart kehtib 1. septembrini, siis uut kaarti saate taotleda juba 1. augustist.

Silmas tuleb siiski pidada, et tegemist on Euroopa ravikindlustuskaardiga ja seda on mõtet tellida vaid juhul, kui välisreisi plaan kindel. Eestis arsti juures käimiseks ja kindlustuse tõendamiseks piisab isikuttõendavast

dokumendist.

Euroopa ravikindlustuskaarti, mis annab õiguse vajaminevale arstiabile Euroopa Liidu ja Euroopa Majandusühenduse riikides, väljastab Eesti Haigekassa möödunud aasta 1. augustist. Kaarti saavad taotleda kõik Eestis ravikindlustatud isikud.

Kuni 19-aastastele väljastatakse kaart 5 aastaks, üle 19-aastastele aga 1 aastaks.

Eesti Haigekassa

Alates 1. augustist käivitus ööpäevaringselt töötav üleriigiline perearstinõuandetelefon - 1220

01. augustist kella 9.00-st alates on kõigil eestimaalastel lühinumbrilt 1220 võimalik saada meditsiinilist nõustamist ja teavet tervishoiukorralduslikes küsimustes. Telefonile vastavad kogemusega pereõed ja perearstid eesti ja vene keeles. Vabariigi Valitsuse 15. oktoobri 2004. a määrusega nr 309 "Tervishoiuteenuste loetelu" kehtestati "Üleriigilise perearsti nõuandetelefoni teenus", mille eest võtab Eesti Haigekassa tasu maksmise kohustuse üle ühele tervishoiuteenuse osutajale temaga sõlmitud ravi rahastamise lepingus kokkulepitud tingimustel. Eesti Haigekassa kuulutas 2004 aasta 08. detsembril välja valiku Vabariigi Valitsuse määruses "Tervishoiuteenuste loetelu" kehtestatud üleriigilise perearsti nõuandetelefoni teenuse osutamiseks. Kolmest pakkujast osutus 02. märtsil 2005.a valituks OÜ Arstlik Perenõuandla, kellega Eesti Haigekassa sõlmis 14. aprillil 2005.a üleriigilise perearsti nõuandetelefoni teenuse rahastamise lepingu. Leping nägi ette kolme kuulise ettevalmistusperioodi, mis oli vajalik esmakordse telefoniteenuse tehniliseks ja sisuliseks ettevalmistamiseks. Ettevalmistusperioodi möödudes on telefoniteenus tehniliselt ja sisuliselt valmis oma tööd alustama ning sellest tulenevalt otsustas Eesti Haigekassa juhatus 26. juulil alates käesoleva aasta 01. augustist käivitada üleriigiline perearsti nõuandetelefoni teenus.

Nõuandetelefoni eeldatav vajadus ja perearstide suhtumine

Projekti ettevalmistuse analüüsi osana viidi läbi ka elanikkonna uuring taolise teenuse eeldatavast vajadusest. Seda, et oleks võimalus mõnelt perearstilt nõu küsida ööpäeva ringselt, peab oluliseks 69% inimestest. Telefoninõustamist kasutaks võimalusel koguni 89% inimestest; 65% usaldaks nõuandjana ka vastava täiendõppe läbinud pereõde. Peamisteks elanike ootusteks perearsti nõuandetelefonile on see, et sealt saaks infot meditsiinistüsteemi osas, üldiseid nõuandeid ja esmast abi lihtsamate terviseprobleemide osas ning et nõuanne (nõuandja) oleks professionaalne.

Telefoninõustamise suhtus positiivselt 88% perearstidest. Tähtsaimaks plussiks (32%) peavad perearstid telefoninõustamise juures operatiivsust. Suurimaks telefoninõustamise ohuks peetakse seda, et patsient ei oska probleemi kirjeldada ning seega on telefoniinfo ebapiisav. Üle-eestilisse ühtsesse perearsti nõuandetelefoni suhtub positiivselt 77% perearstidest. 68% perearstidest pooldab seda, et nõustajaks oleks spetsiaalse väljaõppe saanud pereõde. Kiirete terviseprobleemide osas on 29% elanikkonnast kasutusele võtnud telefoni teel enda perearstilt nõu küsimise - seega on elanikkond lihtsamaks telefoninõustamiseks ka praktilise kogemuse abil valmis.

Nõuandetelefoni eesmärk ja tegutsemisvaldkonnad

Peamiseks eesmärgiks on lihtsamate terviseprobleemide puhul inimeste nõustamine, info jagamine üldise tervishoiustüsteemi korralduslike küsimuste kohta ja kvalifitseeritud nõu andmine ka ravikindlustust mitteomavatele isikutele. Perearsti nõuandetelefon on osa üldisest Eesti tervishoiustüsteemist ja mõeldud kõigile

Eesti inimestele esmase konsultatsiooni andmiseks inimese tervist puudutavates küsimustes.

Perearsti nõuandetelefoni rakendamisega loodetakse parandada esmatasandi teenuste kättesaadavust ja vähendada perearstide ning kiirabi töökoormust. Kergemate terviseprobleemide puhul ei ole alati vaja pöörduda perearsti poole või haigla valvetuppa. Nõustamistelefonile helistajale antakse kindlasti juhiseid koheselt kodustes tingimustes ravimite kasutamise või lihtsamate protseduuride läbiviimiseks. Keerukamate probleemide korral antakse helistajale juhised pöördumiseks kas

perearsti vastuvõtule, haigla valvetuppa või suunatakse kriitiline kõne koheselt edasi kiirabisse.

PEREARSTI NÕUANNE 1220 võib inimesele olla abiks ka nendel juhtudel, kui ta viibib teises Eesti maakonnas või ka näiteks välismaal ning ei saa koheselt oma perearsti poolt pöörduda. Helistada võivad ka ravikindlustuseta inimesed, seega parandab käivitav teenus ka ravikindlustamata inimeste võimalusi saada professionaalset meditsiinilist nõustamist lihtsamate tervisehädade korral.

Mis on nõuandetelefoniteenuse hind Haigekassale ja helistajale?

Haigekassa tasub teenuse eest vastavalt Vabariigi valitsuse määrmuses toodud piirhinnale, ent pakkujate esitatud tingimuste alusel esimese kolme aasta jooksul koefitsiendiga 0,8. Seega tasutakse baashinnana telefoni tehnilise toimimise ja nõustajate valmisoleku eest 240 000 krooni kuus ning iga teostatud telefonikõne eest, mis ei ole katkestatud või valeühendus, tasub Haigekassa 23,2 krooni. Telefoninõustamine on riigisiseste kõnede puhul helistajale esimesed 5 minutit tasuta, edasi kohaliku kõne hinnaga ja mobiiltelefonilt helistades kehtib kohe helistamise algusest paketi põhine minutihind. Numbrile 1220 saab helistada kõikidelt sideoperaatoritelt üle kogu Eesti.

Sarnaselt teiste telefonidega on see telefon kättesaadav, kui on olemas toimiv lauatelefonihendus või kui on olemas vastava mobiilsideoperaatori leviala (samuti ka liimit väljahelistaamiseks) või kui telefoniaparaadist kasutatakse maksekaarti.

Mida peab inimene sisuliselt arvestama telefonile 1220 PEREARSTI NÕUANNE helistamisel?

§ Telefonile vastavad kogemusega nõustajad - pereõed ja perearstid. Telefonilt PEREARSTI NÕUANNE 1220 saab vastused nii meditsiinilistele küsimustele kui ka üldisematele tervishoiu korraldust puudutavatele küsimustele.

§ Telefonile helistamisel kuulete te esmaselt sissejuhatavat teksti eesti keeles ning seejärel saate ühenduse õega või arstiga.

§ Kui helistate terviseprobleemi tõttu, tuleks Teil kõigepealt nõustajale täpsustada, kas helistate iseenda või kellegi teise, näiteks lapse haiguse puhul. Edasi küsitakse veel Teie vanust (statistika jaoks) ja edasi ka näiteks lapse sugu ja vanust.

§ Seejärel rääkige oma murest - võimalikult selgelt ja täpselt. Nõustaja esitab Teile täpsustavaid küsimusi ning seejärel saate juhised, missugune oleks kõige õigem tegutsemine antud olukorras. Kui selgub, et Teie tervislik seisund vajab vältimatut arstiabi, suunatakse Teie kõne koheselt edasi kiirabisse.

§ Nõuandetelefonile helistamisel helistaja isikut ei tuvastata.

§ Terviseprobleemi korral - Esitage oma kaebused võimalikult täpselt ja lühidalt, rääkige mida olete ise teinud oma mure leevendamiseks ja kas see on aidanud või mitte. Jälgige seejärel nõustaja poolt Teile esitatavaid küsimusi ja püüdke jällegi vastata võimalikult täpselt ja lühidalt. Kui küsimus ei ole Teile arusaadav, paluge seda korrata või selgitada, mida antud küsimusega mõeldakse.

Enne helistamist valmistage ette ka Teie poolt pidevalt kasutatavate ravimite nimed, et juhul kui nõustaja seda küsib, saaksite anda täpse vastuse.

§ Mida täpsema info nõustajale annate, seda kergem on nõustajal Teile probleemi analüüsida ja anda Teile kõige parem lahendus.

§ Tervishoiukorralduse küsimustes peaksite oma küsimuse või probleemi võimalikult selgelt määratlema. Kuna arendamisel on ka koostöö tervishoiuasutuste kontaktandmete osas, siis on edaspidi võimalik saada näiteks andmeid läheduses tegutsevate tervishoiuasutuste kohta.

16. oktoober 2005

Jälle on kolm aastat volikogu koosseisul täis saamas. 16. oktoobril toimuvad uued valimised järgmiseks volikogu valitsemisperioodiks, nüüd juba neljaks aastaks. See annab uuele volikogule suurema vastutuse ja kohustuse oma vallarahva ees.

Senised kolm aastat volikogul on möödunud teiselt. Oleme vastu võtnud valla arengukava, sellel aastal käib töö valla üldplaneeringuga, töötavad volikogu komisjonid, kus tuleb jooksvalt lahendada nii pikaajalisi plaane kui ka kiireloomulisi küsimusi.

Kolme aastasse mahuvad riigikogu valimised, liitumine Euroopa Liiduga, Euroopa Liidu parlamendi saadikute valimised ja palju muudki, mis tegelikult mõjutab meie igapäevast elu.

Tahan öelda, et valimised on igale vallakodanikule tähtsad, siin saab iga valla hääleõiguslik elanik öelda oma sõna sekka kohaliku elu otsustamisel. Valimistel antakse hinnang senitehtule ja uutele plaanidele. Loodan, et sellel lühikesel valimiseelsel perioodil suudavad kandideerijad ennast tavakodanikule näidata- teha enda, valimisliidu või erakonna plaanid selgeks, mida nad soovivad arendada, kuidas on need teed ja kust tulevad vahendid.

Laulge kaasa

Kõigile on telest tuntud saatesari "Laulge kaasa".

13. augustil avanes ka Koonga valla elanikel võimalus sellest osa saada.

Nimelt toimus lindistus Oidremaa mõisa ees. Rahvast kogunes palju, mis annab tunnistust sellest, et saatesari meeldib paljudele. Ei pidanud paljuks Oidremaale tulla rahvas isegi Pärnu-Jaagupist ja Raplast.

Nädal aega kestnud vihmasajud andsid järele just mõni tund enne ürituse algust.

Nägime kohapeal ära selle, kuidas tehakse telesaadet. Kõik käis kuidagi lihtsalt. Algul proovisime laulda ilma kaamerata. Siis püüdis Reet Linna meid heatahtlikult ergutada, et natuke kõvemini laulda. Pealinlaste kohta jätsid minule isiklikult tuntud teletöötajad sümpaatse mulje. Arvestades seda, et nad käivad vallast valda ja linnast linna ning teevad pidevalt ühte ja sama asja, oskavad nad olla väga sõbralikud.

Loomulikult käisid saatega kaasa intervjuud, mis tehakse kohapealsete tuntumate inimestega. Meil vestles Reet Linna vallavanemaga, kes pidi koos Linnaga ka ühe laulu laulma (pildil). Teine vestluskaaslane oli Riho Erismaa ja just seepärast, et saade toimus Oidremaa mõisa õuel. Kuigi see on eravaldis, oli pererahvas lahkesti nõus rahvast võõrustama.

Ei või ka ükski ilus asi jääda ilusaks. Keegi argpüks (teisiti ei saa anonüümset kirjutajat nimetada) K.L. avaldas oma arvamust Pärnu lehes läbi topelt mustade prillide. Kel huvi on, saab üles otsida 19. aug. "Linnalehe". Ei ole kedagi vägisi kohale aetud, et pärast viriseda. Kui ei meeldi, ei pea seda vaatama. Selle artikli kirjutajale sobib siia lõppu ütlus sopaga loopimise kohta – las krantsid hauguvad, karavan läheb ikka edasi.

Seadke end mugavalt telerite ette 1.oktoobril kell 20 30, et osa saada sellest, mis toimus Oidremaal 13. augustil. Head vaatamist!

Koonga vald on stabiilselt arenenud, sellel aastal oleme saanud palju tuntuks ka läbi kultuurisündmuste, mille alla mahuvad kindlasti Soontagana teatrietendused, aktiivne külaliikumine, mis näitab kohaliku rahva elujõudu, Mihkli laat, mis oli parem kui kunagi varem, "Laulge kaasa" Oidremaal, mis viib läbi televisiooni meie vallarahva üle vabariigi. Need on vaid viimase aasta edukad sündmused, ka eelmistel aastatel oli neid piisavalt.

Vallal on uus nägu, maattevõtjad on tänu Euroopa Liidu toetusteprogrammidele saanud uue hoo sisse ja enamus valla põllumaid on üles haritud.

Järgmistel aastatel avanevad uued meetmed külade ja kohaliku elu arenguks. Euroopa Liit annab toetusi, paneb aga ka vastutuse nende toetuste sihipärase kasutamise eest, päris niisama ei saa midagi. Projektide kirjutamisel peab ettevõtja või kodanike ühendus tegema koostööd oma piirkonna inimestega ja soovima seda piirkonda arendada.

Nüüd on sinul, valija, võimalus kaasa lüüa andes hinnang eelmisele volikogule ja sellest lähtuvalt valida uus. Tehkem aktiivselt oma valikud, sest keegi ei tule väljast meie volikogu valima.

Volikogu esimees
Riho Erismaa

Merike Pikk mets

Järve Jaani jälgi otsimas

4 H klubi “Jokker” kirjutas sellel kevadel projekti “Järve Jaani jälgedes”, kus klubi noored otsustasid veidi lähemalt uurida oma kodukandi kuulsa prohveti tegemisi. Kirjaliku materjali on Järve Jaani kohta üsna vähe. Uurimustöö aluseks said kaks raamatut, mis on tema kohta ilmunud 1921 ja 1993 aastal. Eesmärgiks oli kaardistada Koonga vallas asuvad kohad, kus prohvet omal ajal tegutses. Kaardi valmimise ajal selgus, et ega Koonga vallas neid kohti nii väga vähe olegi. Juuni lõpupoole saigi teoks ekskursioon Järve külla. Suureks üllatuseks ja kohalike tähelepanekuid kuulates õnnestus meil leida ka Järve külas asuv Annuse talukoht, kus Järve Jaan olevat sündinud. Ega seal peale võsa ja mõne müürijupi muud

polnud, aga teadmine kuulsa prohveti sünnikohast andis kohale võlu ja salapärasuse. Septembri algusest on Koonga koolis avatud näitus projekti käigust, kus on väljas kaart ja infovoldik, millel kirjas Järve Jaaniga seotud ütlemsed ja tegemised külade kaupa.

4 H klubi “Jokker” juhendaja Riina Kappak

4H suvepäevadel oli muinasaja hõngu

2.-4. august 2005 kogunesid Koonga koolimaja suvepäevi pidama Pärnumaa 4H noored. Kavas olid kahel päeval klubide vahelised võistlused, kus oli võimalik oma klubile punkte koguda. Samal ajal arvestati ka individuaalsete osavõttudega üritustest. Koonga 4H oli esindatud nelja noorega. Kurb, et osavõtt oli kodukohas nii väike, ometi on klubi liikmeid üle kahekümne.

Esimesel päeval oli õppus 4H struktuurist ja organisatsiooni toimimisest. Peale õppust koostas iga klubi välklehe, kus ta reklaamis oma tegemisi ja 4 H-d. Koridoris oli võimalik peale õhtusööki valmistada endale nahast ehteid mida võis ka suurepäraselt järgmisel muinasajapäeval kaela riputada. Õhtu lõpetas kooli saalis disko.

Teisel päeval oli enne ärasõitu Soontagana maalinna näha laagriplatsil ringi liikumas veidras riietuses täiskasvanuid ja noori. Algamas oli rännak muinasaega.

Peale kahte km marssimist avanes maalinna ilu tulijaile. Kõik kes olid riietunud vastavalt muinasajale, neile algas nn. Moevoor, kus osavõtjad pidid ka oma riietust reklaamima. Auhinnaks punktid oma klubile ja individuaalsele stiilsemale riietusele.

Järgnes vibuga noolte laskmine, kust osa võttis igast klubist parim täpsusviskaja. Edasi siirduti linnust vallutama. Suvepäevalised kogunesid linnuse valli äärde pikka rivvi ja kui kõlas käsklus alustasid kõik jooksu. Esimesed kolm, kes kohale jõudsid enne teisi, pidid täis puhuma õhupalli ja viima selle linnusele endise torni kohale Pärnjõe juhendajale. Järgnes ülevaade linnuse ajaloost.

Kellel veel jaksu oli, jalutas ka soos laudteel nautides loodust ja taimestikku.

Edasi jätkus klubidevaheline maastikumäng. Läbida tuli erinevad kontrollpunktid, kus olid ülesandeks mitmed tegevused: puhumise teel hoida õhus kanasulge, laulda regilaulu, vastata linnusetornis ingliskeelsetele küsimustele, vastata viktoriini

küsimustele eelneva ajaloo kohta, valmistada soos laudteel looduslikust materjalist ehteid., hüpata keksukummi ja joonistada söega pilt teemal “Soontagana maalinn”. Pärast väsitavat matkamängu kinnitati keha lõkkel küpsetatud vorstidega. Noored olid väsinud, aga õnnelikud. Koonga koolimaja tagasi pöördudes ootas suvepäevalisi ees karaokeõhtu. Iga klubi pidi laulma ühe laulu. Kel lauluhäält nappis, võis oma esinemist rikastada tantsuliste elementidega. Sellele järgnes individuaalne karaokevõistlus. Ega klubide juhendajadki sellest kõrvale jäänud. Meie eest võistles Pärnjõe klubi juhendaja Kalli Rõõmussaare. Tema esinemine vaimustas noori niivõrd, et ta kutsuti kordusesinemisele. Suur tänu Heigole, kes aitas selle karaokeõhtu võimalikuks teha.

Ärasõidupäeva hommikul oli nii mõnigi, kes öösel kaua tantsis, üsna unine, kuid suvepäevade lõpetamist see ei seganud. Kõik klubid ja noored, kes olid aktiivsed igast üritusest osa võtma, said auhindadega premeeritud. Täna ka juhendajaid, kes teevad seda tööd ilma tasu saamata ja puhtast entusiasmist ning kelle osavõtuta poleks noored saanudki suvepäevadele tulla. Tänu ka kokk Tiinale, kelle maitsvad toidud täitsid meie kõhtu nendel päevadel ning suur tänu Koonga koolile, kus külalislahkelt sai kasutada maja ja territooriumi suvepäevade pidamiseks.

Kuid vahel juhtub, et on ka midagi ebaameeldivat, mis hinge kriipima jääb. Nimelt arvavad kohalikud Koonga noored, et Koonga koolimaja ja õue külastamiseks on kõige parem aeg öösel ja siis, kui majas viibivad võõrad. Pealegi oldi pahased, et neid ei lubata oma vana ja armast kooli külastada just siis, kui neile see meeldib. Kallid lapsevanemad, kas te olete ikka kindlad, et teie alaealised lapsed olid nendel öödel turvaliselt kodus. Kahjuks oli neid seal ümber maja kõndimas kümnekond. Loodan, et järgmisel aastal on ka need noored meie klubis ja võtavad 4H üritustest osa.

Uusi liikmeid võtame vastu septembri kuu jooksul. 4H juhendaja Riina Kappak

Koonga õpilasliini sõidugraafik 7.30 - Irta 8.00 - Mihkli 8.15 - Tammaru 8.30 - Salevere Peale kooli: 15.45 - Irta 16.30 - Tammaru	Valla busi sõidugraafik T N Lõpe 11 45 R Lõpelt 8 30 Oidrema 12 00 Oidrema bussijaam 8 35 Tarva 12 10 edasi Tarva, Mihkli, Koonga Mihkli 12 15 Koongast 10 30 läbi Tammaru Koongasse sama ring tagasi Koonga 13 00 Lõpp-peatus Kalli tagasi sama ring peale Pärnu busi saabumist
--	---

KOOLI KOOLI KOOLI KOOLI KOOLI KOOLI KOOLI AKTUSED 1. SEPTEMBRIL LÕPEL 9 30 KOONGAS 11 30

SOOMUSRONGID /3 V. Tamm

1. soomusrügemendi lipp. Kuupäev sellel tähistab esimese Eesti soomusrongi asutamisaega.

Partsu soomusjõud jõudsid jupiti raudteed parandades Palamusele, kus Parts kohtas oma vana sõpra leitnant Kuperjanovit. Sellest kohtumisest ei saanudki midagi muud tulla kui, et koheselt võeti rongile Kuperjanovi 150 Tartumaa kaitsepataljoni meest, peeti maha lahingud Tabivere ning Äksi juures ja plaaniti samal ööl Tartu jõuda. Seda plaani takistas aga punaste soomusrong, millega tuli kaks lahingut maha pidada. 14. jaanuari hommikul jõuti kell 9 oo üle Emajõe viiva Jänese silla juurde. Dessandiga võeti sild ära. Sild jäi

terveks, punased jõudsid ainult rööbastee purustada. Samas aga saabus kohale ka punaste soomusrong plaaniga sild õhkida. Omavahelises kahuritule duellis tabati aga punaste suurtükivagunit ja

punastel ei jäänud muud üle kui täie au-ruga ajama panna. Nähes soomusrongi äpardust jooksid ka silda kaitsvad punaväelased laiali. Tee ülikoolilinna oli vaba. Tähtvere mõisa all sattus soomusrongi nr.1 dessant punalätlaste vastupanule, peksti aga soomusrongi kahuritulega laiali. Kell 12 oo jõudis dessant Tartu linna sisse. Tund hiljem jõudis Tartusse ka soomusrongi nr.3 dessant ja Tartumaa kaitsepataljon. Samas jõudsid peale raudtee parandamist Tartusse ka soomusrongid nr.1 ja 3.

Nagu juba eespool öeldud, tekitas see sõjaretk paksu pahameelt kõrgetes ülemates Laidoneris ja Tõnissonis. Viimane oli veel eelmisel õhtul

saatnud Partsule telegrammi, kus nõudis tema viivitamatut minekut soomusrongidega Viru väerinnale. See nüüd selleks, aga kõige hullem oli see, et Laidoneril oli staabimeestega kõigi sõjateaduste reeglite järgi väljatöötatud Tartu äravõtmise plaan. Isepäised Parts ja Kuperjanov aga keerasid kõik kihva, anna või Tartu punastele tagasi. Kord sai aga jälle kinnitust väide, et võitjate üle kohut ei mõisteta.

Laiarööpmeline soomusrong nr. 3

(Järgneb...)

Ristsõna nr. 43/8

V. Tamm

				2				3		4	5		6	7			8		9	10						
		11			12		13		14		15	16						17			18					
		19			20			21				22		23	24											
		25						26			27			28			29				30					
		31	32					33	34		35						36									
								37	38		39	40					41		42		43					
				44		45			46		47			48		49		50								
					51			52		53	54			55			56		57							
	58	59				60		61		62				63	64			65								
				66		67			68		69										70					
				71	72		73	74		75		76		77		78	79		80		81					
					82							83						84			85					
86				87				88			89		90				91		92		93					
	94					95		96		97			98			99		100	101		102					
103						104	105			106		107	108		109		110	111	112		113					
				114		115		116		117		118	119				120				121					
122				123	124		125					126				127		128								
	129	130			131		132					133	134			135		136	137		138	139		140		141

Horisontaal: 2.Planeet. 5.Rohupood. 6.Planeet .9.Natuke metsa poole. 11. Lõngus. 13. Mälulünk. 18.Suhtarv. 19.Lennuk. 22. 20-ne tahukas. 25.Toasolija. 26.Augud sees. 28.Aare Laanemets. 29.Da. 31.Uraan, tina, indium. 35.Muusik, n+en. 37. Postiindeks. 38.Meeste hirm. 4o.Vaatama. 43.Käskijanna. 46.....u, tuli sõjast eluga tagasi. 47.Taska Eduard, nahakunstnik.49.Lõige. 5o.Ta on väga 52 .Sooja-. 53.Hästi suur. 56.Äkkmöte. 57.Absol .rõhk.60.Planeet. 61.Vene linn. 63.Igapäeva asjadele. 66.Aasia koduveis. 67.Pikk täishäälik. 68.Sipelgas ingl.k. 69.Armatse. 7o.Tänapäeva. 72.Linn Saksamaal. 73.Luuregrupi võitluspaik hävituspataljoniga 1941.a. 77.Larka Andres,EWR kindralmajor. 79.Tegelik. 8o. Mikk Aare, näitleja. 81.Papagoi. 82.Sokk Tiit. 83.Kaahäälikud ja kõik paari kaupa. 84.Relsid. 85.Noot. 86.Reek Nikolai, EWR kindralleitnant. 87.....nev,kauakestev. 89.Sugulane. 92.M nimi. 93.A dato. 94.Vahe. 96.Riigitähis. 98.Tähestikus 15,30,19 kohal. 99.Noot. 102.Eur.riik. 103.Tehniliste huvialade harrastajad. 106.Riik Aafrikas. 110 . Vene lennuk. 113. Lind. 115...alitus.116.Sõjaväes tähtsam mees kui ohvitser. 120...a sõit.121.Kriminaaltoimiku kaanel on kirillitsas kiri. 122.Planeet .123.Koht Viljandi maakonnas.126.Igavene II maailma males. 127.Ühe planeedi.132.Meie vana tuttav, Saksa president.135.Saatuse jumalannad. 136.6-tahukas.

Vertikaal: 1.Planeet. 2.Pissimise takistus. 3.Ema armastus. 4.Oodatud unenägude külaline. 6.Ühe vallalehe toimetaja, n+in.7.Koht Pärnumaal. 8.Täishäälikud. 9.Ootamine.10.Tugevamatele.12. Kaashäälikud. 14.Nitt. 15.Vanuse. 16.Kudesid ümber istutada. 17.Asula Venemaal 56 laiuskraadi lähedal. 21.Väikeses koguses. 24.1/100. 27.Lindi Algkool. 30...leib. 32. Toiduaine. 33.N nimi 34.Pärnu linnaosa. 36.Kõrgemalt poolt. 37.Patendivõimeline. 39.India ja Vaikse ookeani rannikuvete elukas. 41.Arst. 42.Ühed lilled. 43.N nimi. 44...uba. 45.Kala. 47.M nimi. 48.Ekstrakt. 51.Koht Hiiumaal. 54....koma. 55.Kõnele(lüh). 58.Mitte. 59.Ülesannete kogum. 62.Kuhjatis. 64.Looja. 65.Eesti Vabariik. 70. 8-tahukas. 74.Merelind. 76.Mattiisen... 78.Eesti kõrgkool. 80.Rohkem kui üks. 9o.Sugulaseks peetav loom loodusrahvastel. 91.Hakkamas. 96. Aina peegli ees istub. 97.Maa lad. k.100.See. 101.Tähtsad matemaatika tehte märgid. 103.Planeet.104.Asula Kura jõe ääres.105. Käsklus koerale.108...loogia. 109.Soov. 112.Vaal vene k.114.Jõgi Venemaal. 117.E mitmuses. 118.Lisasissetuleku allikas perele. 122.Manuskrip. 124.Jalgu järelvedav loikam. 125.Sina. 128.Pikk täishäälik. 129. Planeet. 130.Eesti suurlinna rahula. 131.Meile võorusuline. 134.Varbvõre. 136.Tõmmake traati. 137.N nimi. 138.Pesukäsn. 139.K...k, tähtis ehitis rindel. 140.M nimi. 141.Asjad.

LAHENDUSLAUSE: 103,20,49 90,70 18,35,54,17 , 23,124,137,61 127,133,111,73 5,87,16,95,75 59,46,107,11,27,64,119,113

Ristsõna nr. 42/7 vastus: NÜÜD MEIL OMA PISSA TORN

Õigesti vastasid: Evi Luur (7), Alfred Tammann(4), Tiina Lipp(4), Ain Soome(7), Aita Pikk mets(7), Kaljo Brandt(7), Leili Truus(7), Sirje Ardan(7), Talvi Iljina(7), Jaan Viita(7), Nora Tammearu(7), Salme Pärn(6), Kalju Lootsmann(6), Kalju Koit(7)

HEAD LAHENDAMIST!

<p>Jumalateenistused Mihkli koguduses</p> <p>04.09 kell 14.⁰⁰ Jumalateenistus. Armulaud kell 16.⁰⁰ Palvetund Pikavere palvemajas</p> <p>11.09 kell 11.⁰⁰ Jumalateenistus</p> <p>18.09 kell 14.⁰⁰ Jumalateenistus kell 16.⁰⁰ Palvetund Pikavere palvemajas</p> <p>25.09 kell 14.⁰⁰ Jumalateenistus</p> <p>29.09 kell 17.⁰⁰ Mihklipäeva jumalateenistus. Armulaud</p> <p>☎ 564 0300</p>	<p>Õnnitleme augustikuu sünnipäevalapsi!</p> <p>AMALIA KRANGOLM 87 ZINAIDA KADAKAS 87 ELISABET LEHTNIIT 86 ALIICE STEPANOVA 86 ALEKSANDER LEHTPUU 85 HELMİ AASVÄLI 83 SALME VIHERPŪU 83 HELMİ KUUSALU 82 HERMAN-ERNI SOOSAAR 82 HILDA-MARIE KALMO 82 ALMA PUKSON 82 SALME-LISETTE MEIER 82 LIIDIA TAMM 81 ENDLA VILJAK 81 EHA KASK 80 PALMI JÜRISALU 75 LINDA KALMETS 65 JUHAN SAARE 65 HEINU MÜRİSEPP 65 VIIVE LINDER 50 MAIE KARUSE 50 EVI IITR 50</p>
<p>*KUULUTA* Müüa väike sügavkülm (kolme sahtliga). Tel.51999447</p>	
<p>Jüri Mägi 40</p> <p>Tere tulemast neljakümnendate klubisse! Õnnitleme!</p> <p>Klubi liikmed</p> 	<p>EHA KASK 80</p> <p>SELLEKS ELUKS ON SULLE VAJA - LEIBA JA NATUKE SOOLA, ÜKS VÄIKENE KODUMAJA, ÜKS MÕTE JA PÕÖSALINNU KAJA, ÖÖSEL ÜKS UKS, PÄEVAL KILLUKE PÄIKEST JA LAPS ALATI SU KÕRVAL.</p> <p>Õnnitlevad töökaaslased endisest Koonga sööklast</p>
<p>Nagu see päev, nii korduvad aastad, nendes on päikest ja tuult. Olgu Su päevades päikese kulda, olgu neis tervist ja rõõmugi suurt.</p> <p>Õnnitleme Piiri talu vanaperemeest</p> <p>Edgar Vambolat tema 83. sünnipäeval.</p> <p>Soovime jätkuvalt reipust ja jõudu veel paljudeks aastateks! Nedrema kiila rahvas</p> 	<p>Ostame kasvavat metsa ja metsamaad, hind kuni 120 000 kr. hektar, ka läbi raiutud ja hüpoteebiga, ettemaksu võimalus, abi asjaajamisel.</p> <p>Telefon 51 79 866, 51 10 415, 56 150 680, 48 94 055 Faks 6 335 576, Rapla, Tallinna mnt 14, kab 332</p>
<p>Et tusk ei tunneks teed Su tuppa. Et rõõm Su juures leiaks ruumi olla. Et kõik, mis olemas on head ja hella, see helistaks Su uksekella.</p> <p>Õnnitleme Nedrema küla põliselanikku</p> <p>ERNST SOOSAART tema 82. sünnipäeval.</p> <p>Soovime tervist ja jõudu veel paljudeks aastateks! Nedrema küla rahvas</p> 	<p>Lp. isetegevuslased, ringijuhid ja kõik teised valla kodanikud</p> <p>Tulge oma heade mõtete ja ettepanekutega</p> <p>Lõpe klubisse, laupäeval, 10. septembril kell 15.00</p> <p>Mõtleme koos, kuidas jälle üks pikk ja pime talveaeg rõõmsamalt mööda saata.</p> <p>Kõik on oodatud ja mõelge juba kodus, keda tahaksite kuulata-vaadata pidudel ja mida veel võiks klubis teha.</p> <p>Kohtumiseni! Lõpe klubijuhataja Maie Lauk.</p>
<p>P 11. septembril kell 14.00</p> <p>Lõpe Külaseltsi suur koosolek</p> <p>Oodatud on kõik Lõpe, Rabavere, Peantse ja Paimvere elanikud.</p> <p>Päevakorras uute sigalate rajamine. Info tel.5175108</p>	<p>SAIMA ARUSTE 08.06.1945-14.07.2005 ANDREI VIROLAINEN 25.05.1931-16.08.2005 TODOR KOPSOMUN 10.02.1940-13.08.2005 AARNE EHA 15.10.1944-05.08.2005</p>
<p>JUNNUMAA KUUKIRI trükkinud OÜ "Hansaprint"</p> <p>Lehe väljaandja Merike Pikk mets 44 62 359, 58 039 542 e-mail:pikk mets@hot.ee Koonga Vallavalitsus Helgi Mitt 44 73 740</p>	